

Bruxelles, 29. studenoga 2019.
(OR. en)

14340/19

SOC 760
EMPL 574

NAPOMENA

Od: Predsjedništvo

Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: Budućnost pravne stečevine EU-a u području socijalnih prava u odnosu na
zapošljavanje i industrijske odnose
– rasprava o politikama

Za delegacije se u prilogu nalaze smjernice koje je predsjedništvo pripremlilo kako bi olakšalo raspravu na sastanku Vijeća za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravstvo i pitanja potrošača 10. prosinca 2019.

BUDUĆNOST RADA I PRAVNE STEČEVINE U PODRUČJU SOCIJALNIH PRAVA U ODNOSU NA ZAPOŠLJAVANJE I INDUSTRIJSKE ODNOSI

Suočeni smo s brzim promjenama na tržištima rada i u industrijskim odnosima uzrokovanim, među ostalim, klimatskim promjenama, globalizacijom, migracijama i novim tehnologijama. U EU-u će uskoro započeti novi zakonodavni saziv te će dužnost preuzeti nova Komisija. Stoga je pravo vrijeme za raspravu usmjerenu na budućnost, i to o mogućim potrebama za razvojem pravne stečevine u području socijalnih prava u odnosu na zapošljavanje i industrijske odnose. Imajući na umu promjene u poslovnom životu, moramo utvrditi moguće potrebe za ažuriranjem postojeće pravne stečevine, kao i sve preostale zakonodavne nedostatke. Ključno je i poboljšati provedbu pravne stečevine.

Člankom 153. Ugovora o funkcioniranju Europske unije EU-u se omogućuje da uspostavi minimalne standarde, među ostalim, za radne uvjete te za obavješćivanje radnika i savjetovanje s njima. Europskim stupom socijalnih prava dodjeljuju se minimalna socijalna prava, od kojih su neka već dio pravne stečevine, dok druga zajednički moraju provoditi EU i njegove države članice. Socijalnim stupom pomaže se u utvrđivanju područja u kojima je potrebno poduzeti mjere za jačanje temeljnih socijalnih prava.

EU je nedavno ostvario napredak u pogledu minimalnog usklađivanja predviđenoga Ugovorima donošenjem, na primjer, Direktive o transparentnim i predvidivim radnim uvjetima. Unatoč tim poboljšanjima potrebno je osigurati da nitko ne bude zapostavljen u jeku brzih promjena te da zakonodavni okvir i dalje uravnoteženo služi radnicima i poduzećima.

Digitalizacija, uključujući sve veću uporabu umjetne inteligencije, važan je pokretač u stvaranju novih radnih mjesta. Njome se otvaraju i nove mogućnosti za fleksibilne načine rada s obzirom na mjesto rada, među ostalim u situacijama s prekograničnom dimenzijom. Međutim, zbog digitalizacije je u nekim slučajevima teže osigurati da svi radnici, uključujući radnike u ekonomiji platformi, imaju dobre radne uvjete. Postoji i rizik od toga da usluge pružaju lažno samozaposlene osobe. Kada se tehnološkim i digitalnim razvojem, uključujući umjetnu inteligenciju, preobrazi svijet rada, pravna stečevina u području socijalnih prava treba biti razvijena kako bi se zaštitila socijalna prava.

Novoizabrana predsjednica Komisije Ursula von der Leyen navela je da su minimalne plaće i radni uvjeti radnika u ekonomiji platformi područja kojima treba posvetiti dodatnu pozornost. U kontekstu minimalnih plaća naglasila je važnost socijalnog dijaloga između poslodavaca i sindikata, osoba koje najbolje poznaju svoj sektor i regiju. Socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje važna su sredstva za postizanje dogovora o radnim uvjetima i za određivanje plaća. Pravo radnika koji rade putem platformi na kolektivno pregovaranje pitanje je koje postaje sve važnije.

Osim odgovarajuće pokrivenosti pravnom stečevinom u području socijalnih prava u odnosu na zapošljavanje i industrijske odnose, važno je osigurati njegovu učinkovitu provedbu. Izvršavanje posebno ovisi o dostatnim resursima i visokoj razini stručnosti osoba odgovornih za praćenje provedbe. Jedan od načina za poboljšanje provedbe jest razmjena iskustava i dobrih praksi među državama članicama te na međunarodnim forumima poput Međunarodne organizacije rada (ILO).

Mobilnost radne snage unutar EU-a te iz trećih zemalja sve je veća. Kako bi se mobilni radnici zaštitili i kako bi im se osiguralo jednako postupanje na tržištu rada, zakonodavstvo mora biti ažurirano. Suradnjom među državama članicama i s relevantnim trećim zemljama mogu se poboljšati radni standardi i njihova provedba, među ostalim u vezi s radnim uvjetima u lancima opskrbe. Međunarodne organizacije, uključujući ILO i OECD, također mogu biti dobri izvori primjera i najboljih praksi.

Socijalni dijalog ima važnu ulogu u pomaganju poduzećima i njihovim zaposlenicima da se prilagode promjenama na tržištu rada te su stoga čimbenik uspjeha u provedbi pravne stečevine u području socijalnih prava. Potrebno je riješiti s tim povezane probleme, koje je utvrdila Komisija, u području informiranja radnika i savjetovanja s njima¹ te u pogledu europskih radničkih vijeća².

S obzirom na navedeno, ministri i ministrice pozivaju se da se u svojim doprinosima usredotoče na sljedeća pitanja:

- 1. Uz inicijative koje planira nova Komisija, kako bi se pravna stečevina u području socijalnih prava u odnosu na zapošljavanje i industrijske odnose trebala razvijati u budućnosti?*
- 2. Koji su glavni izazovi u provedbi pravne stečevine u području socijalnih prava i kako bi se njezino izvršavanje moglo poboljšati?*

¹ Radni dokument službi Komisije, „Provjera prikladnosti” zakonodavstva EU-a u području obavješćivanja radnika i savjetovanja s njima; 26.7.2013., SWD(2013) 293 final.

² Izvješće o provedbi u državama članicama Direktive 2009/38/EZ o osnivanju Europskog radničkog vijeća ili uvođenju postupka koji obuhvaća poduzeća i skupine poduzeća na razini Zajednice radi obavješćivanja i savjetovanja radnika (preinačeno); 14.5.2018., COM(2018) 292 final.